

Markedsudvikling for forsikringsmæglervirksomhed i 2007

1. Konklusioner:

- Forsikringsmæglerne præsterede samlet en netto indtjening fra forsikringsformidling i 2007 på lidt over en milliard kr. – svarende til en stigning på 8 pct. i forhold til indtjeningen i 2006, hvilket er noget stærkere vækst end tidligere.
- I 2003 udgjorde vederlag fra kunder kun 14 pct. af de samlede vederlag og provisioner. I 2007 er denne andel steget til 53 pct.
- Mere end halvdelen af alle forsikringsmæglere har nu størstedelen af deres indtjening som direkte vederlag fra kunder.
- Markedskoncentrationen i branchen er fortsat høj. I 2007 havde de fem største selskaber ca. 70 pct. af markedet.

2. Hovedtendenser i årsregnskaber

Forsikringsmæglere opnåede i 2007 en indtjening fra forsikringsformidling¹ på i alt 1.034 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på 8 pct. i forhold til året før, jf. tabel 1. Bemærk også at indtjeningen/omsætningen lå ret konstant i perioden 2003-2005.

Tabel 1: Forsikringsmæglere uddrag årsregnskaber, 2003-2007

Mio. kr.	2003	2004	2005	2006	2007	Vækst pr. år	
						2006-2007	2003-2007
Provisioner og vederlag modtaget fra forsikringsselskaber og forsikringsmæglervirksomheder	795	625	526	552	526	-5%	-10%
Provisioner og vederlag afgivet til forsikringsmæglervirksomheder	30	60	56	52	44	-16%	10%
Vederlag modtaget fra kunder	131	333	413	459	551	20%	43%
Indtjening fra forsikringsformidling	895	898	883	959	1034	8%	4%
Antal virksomheder	166	168	169	153	151		

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Forsikringsmæglernes vigtigste indtjeningskilde er ikke længere provisioner og vederlag modtaget fra forsikringsselskaber og forsikringsmæglere, men derimod de direkte vederlag fra kunderne.

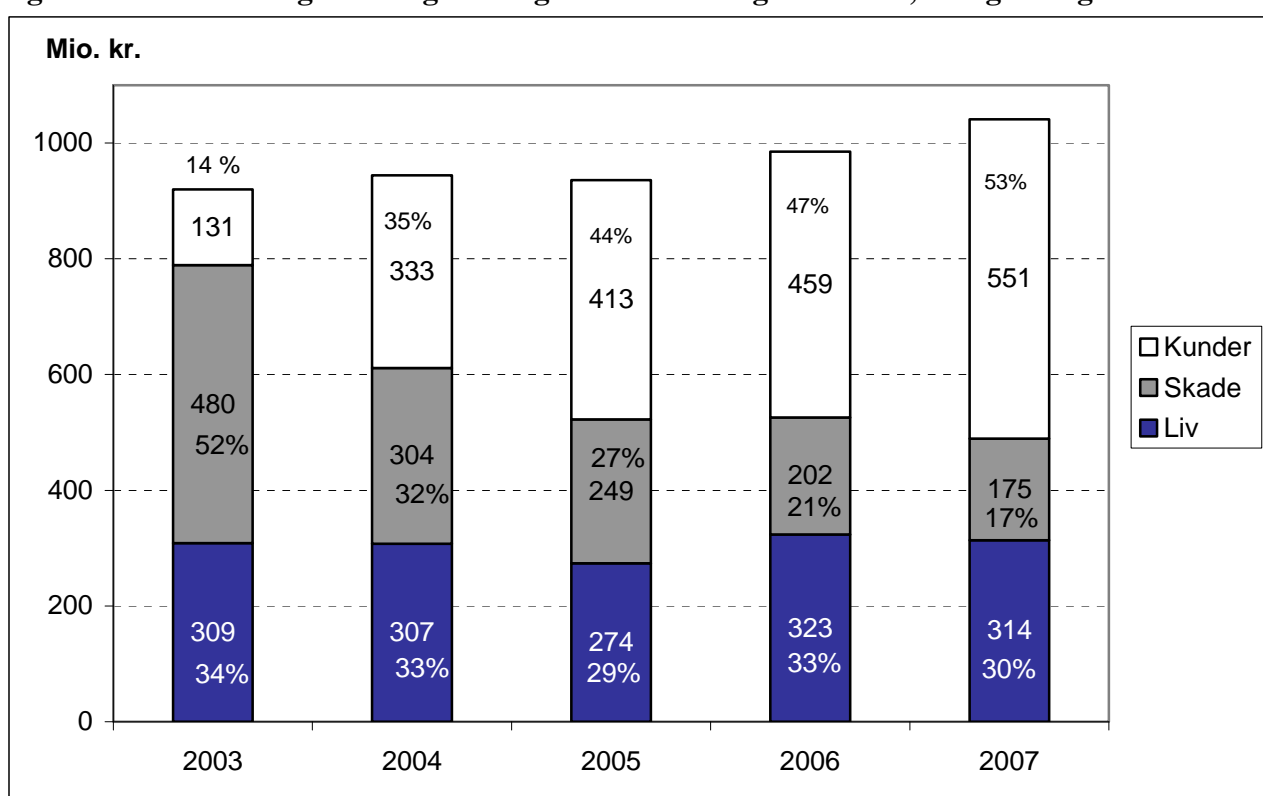
Den relative fordeling af provisioner og vederlag modtaget fra forsikringsselskaber på hhv. skades- og livsforsikring har ændret sig over den seneste 5-års-periode, jf. figur 1. Således er andelen af vederlag og provisioner indtjent på skadesforsikring støt faldende fra ca. 52 pct. i 2003 til ca. 17 pct. i 2007. Andelen af vederlag og provisioner indtjent på livs/pensionsforsikring er i samme

¹Bruttoindtjening fra forsikringsformidling = Provisioner og vederlag modtaget fra forsikringsselskaber og forsikringsmæglere - Provisioner og vederlag afgivet til forsikringsmæglere + Vederlag modtaget fra kunder.

periode faldet fra 34 pct. til 30 pct. Det viser, at forbuddet fra 2006 mod at modtage provisioner fra forsikringsselskaberne hurtigere viser sin effekt inden af formidling af skadeforsikring. Skadeforsikringsselskaberne er i stort omfang overgået til nettoregning. Herved forstås, at forsikringsmægleren ikke længere modtager provisioner, men derimod modtager sit vederlag direkte fra kunder².

Forsikringsselskaberne og forsikringsmæglerne indsender hvert år oplysninger til Finanstilsynet om hvor mange provisions aftaler de har indgået og med hvilke modparter. Den seneste opgørelse fra 1. juli 2008 viser et samlet antal provisionsaftale på 1063, hvilket er 102 færre aftaler end år før, som igen var hen imod 100 færre aftaler end den 1. juli 2006. Se evt. artikel vedrørende provisionsaftaler³

Figur 1. Provisioner og vederlag modtaget fra forsikringsselskaber, -mægler og kunder

Note: Af tabel 1 fremgår, at provisioner og vederlag modtaget fra forsikringsselskaber og forsikringsmæglervirksomheder i 2007 udgør 526 mio. kr. I figur 1 beløber dette sig kun til 489 mio. kr. (314 + 175). Dette skyldes, at forsikringsmæglerne tillige har mulighed for at indberette vederlag modtaget fra forsikringsselskaber og forsikringsmæglervirksomheder som ikke specificeres på hhv. skade og liv. Denne post udgør forskellen mellem de to beløb.

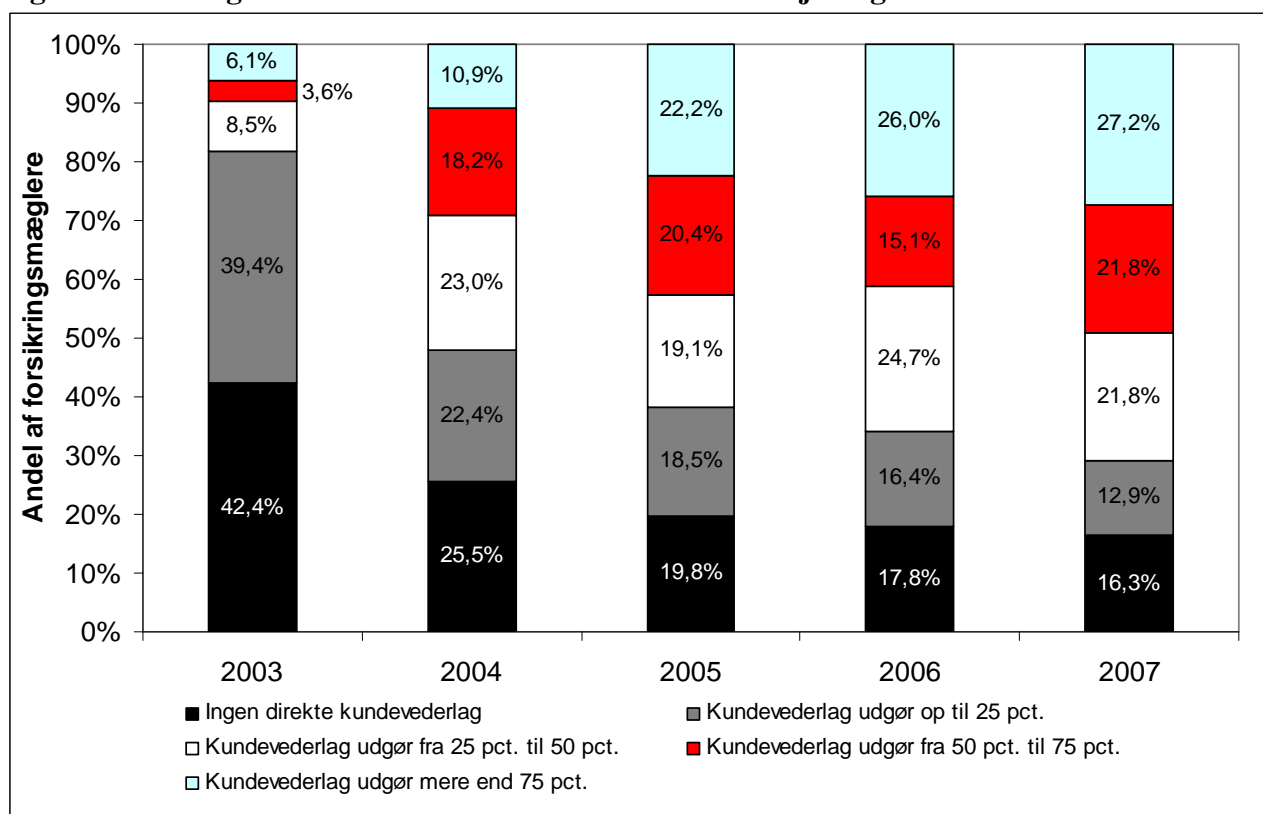
Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

Andelen af forsikringsmægler, hvor det direkte kundevederlag er den primære indtægtskilde, er steget markant. Således er andelen af forsikringsmægler, hvor det direkte kundevederlag udgør mere end 75 pct. af den samlede indtjening, steget fra 6 pct. i 2003 til 27 pct. i 2007. Betragtes den andel af mægler, hvor mere en halvdelen af indtjeningen stammer fra det direkte kundevederlag, kan man se, at denne andel er steget fra lidt under 10 pct. i 2003 til næsten 50 pct. i 2007, se figur 2.

² kundevederlag kan principielt knytte sig til begge typer forsikring, idet fordelingen ikke indberettes til Finanstilsynet

³ <http://www.finanstilsynet.dk/sw38330.asp>

Figur 2. Vederlag fra kunder i forhold til den samlede indtjening

Note: Andelen er beregnet som vederlag modtaget fra kunder ved formidling af forsikringsprodukter og genforsikringsprodukter sat i forhold til den samlede sum af provisioner og andet vederlag modtaget fra hhv. forsikrings- og genforsikringselskaber og forsikrings- og genforsikringsmæglervirksomheder samt vederlag modtaget fra kunder ved formidling af forsikringsprodukter og genforsikringsprodukter. Figuren er baseret på følgende antal indberetninger: 165 i 2003; 165 i 2004; 162 i 2005; 146 i 2006; 147 i 2007. Der er ikke fuld overensstemmelse mellem antallet af indberetninger i denne figur og antallet af indberetninger i tabel 1. Det skyldes, at registrerede forsikringsmæglere uden aktivitet er udeladt (såkaldte nul-indberetninger).

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

3. Markedsstruktur i forsikringsmæglerbranchen

Forsikringsmægleres virksomhed er erhvervmæssig rådgivning om forsikringsforhold og formidling af forsikringstilbud til både erhvervsvirksomheder og private. Forsikringsmæglere formidler forsikringer til skadesforsikringsselskaber og livsforsikringsselskaber. En forsikringsmæglerrepræsenterer kunden, og kundens interesser og forhold skal alene være det afgørende for forsikringsmæglerens rådgivning.

Forsikringsmæglerens indtjening består primært af to størrelser: Provisioner for formidling af forsikringer betalt af forsikringsselskaberne, samt direkte vederlag fra kunderne.

Ifølge Vejledning om forsikringsmæglervirksomheder - og genforsikringsmæglervirksomheders årlige indberetning til Finanstilsynet gælder følgende:

"Forsikringsmæglervirksomheder må fra den 1. juli 2006 ikke modtage provision eller andet vederlag fra forsikringsselskaber, hvis provisionsaftalen er indgået efter den 1. juli 2006. Loven har virkning fra den 1. juli 2006. Herefter må der ikke længere indgås nye aftaler med et forsikringsselskab om udbetaling af provision eller andet vederlag i tilknytning til det konkrete

kundeforhold. Loven indeholder i § 3 overgangsregler for provisionsaftaler, der er indgået mellem et forsikringssselskab og forsikringsmæglervirksomheden inden den 1. juli 2006".

For at kunne etablere sig som forsikringsmægler i Danmark kræver det Finanstilsynet tilladelse, jf. lov om forsikringsformidling.

Ifølge lov om forsikringsformidling har godkendte forsikringsmæglere en skærpet oplysningspligt over for kunden⁴. Forsikringsmægleren skal informere kunden om gensidige ejer-interesser mellem forsikringsmægleren og bestemte forsikringssselskaber⁵. Kunden skal gives mulighed for at overskue eventuelle interessekonflikter. Rådgivningen ydes på basis af en analyse af et stort antal mulige forsikringsløsninger. I samarbejdsaftalen skal forsikringsmægleren og kunden aftale størrelsen af det beløb, som kunden skal betale forsikringsmægleren for etablering af en forsikringsordning og for eventuelle øvrige ydelser i det første år af forsikringens løbetid. Forsikringsmægleren skal efterfølgende skriftligt en gang årligt meddele kunden størrelsen af de samlede omkostninger, der har været forbundet med at anvende forsikringsmægleren i det pågældende år. Tillige skal størrelsen af ethvert vederlag, som forsikringsmægleren har modtaget fra tredjemand i forbindelse med kundeforholdet oplyses⁶.

Tallene i denne artikel er baseret på indberetninger til Finanstilsynet for kalenderåret 2007. Forsikringsmæglere indberetter kun uddrag af deres årsregnskaber til Finanstilsynet. Derfor bygger nedenstående analyse af forsikringsmæglernes indtjening på en gennemgang af de indtjeningskilder, der indberettes til Finanstilsynet.

Antallet af selskaber i branchen er svagt faldende. I 2005 var der 169 mod 151 ultimo 2007, der indberettede til Finanstilsynet. De aggregerede regnskabstal for forsikringsmæglere påvirkes af store til- og afgangne til branchen. I alt har der siden 2001 brutto været 331 forskellige selskaber i branchen. Der ophører og starter omkring 20-30 virksomheder om året. De store bruttobevægelser i branchen vanskeliggør sammenligninger over tid.

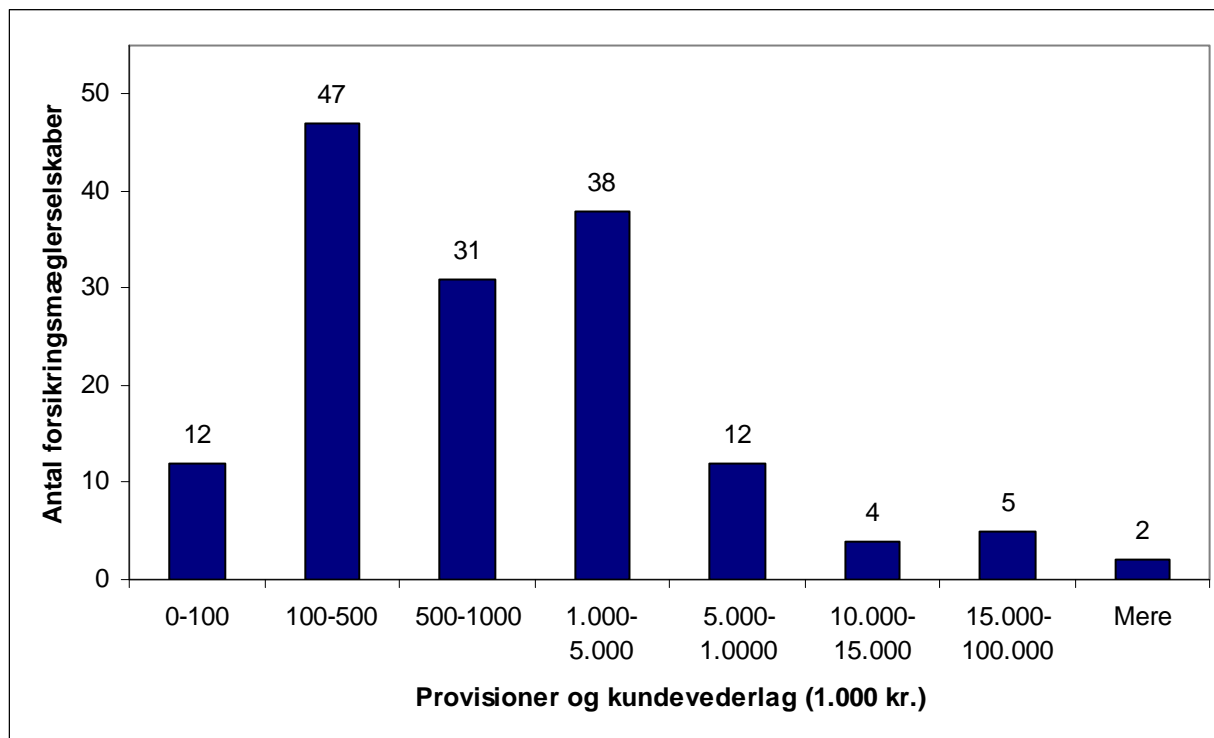
Forsikringsmæglerbranchen er kendetegnet ved få store selskaber og mange mindre og små selskaber, jf. figur 3. Således havde 90 forsikringsmæglere en indtjening på provisioner og kundevederlag på mindre end én million kr. Tilsvarende havde 11 forsikringsmæglere en indtjening på mere end 10 mio. kr.

⁴ I arbejdsmarkedspensionsordninger vil kunden oftest være den arbejdsgiver, som forhandler i med forsikringssselskabet og/eller forsikringsmægleren.

⁵ Inden en konkret forsikringsaftale indgås, skal forsikringsmægleren oplyse om vedkommende har særlige aftaler med bestemte forsikringssselskaber.

⁶ Disse oplysningsforpligtelser skyldes, at der i den offentlige debat har været stillet spørgsmålstegn ved forsikringsmæglernes uvildighed, når de formidler pensionsordninger til kunder. På denne baggrund udarbejdede Finanstilsynet lov nr. 524 af 7. juni 2006 med et forbud mod provisionsaftaler.

Figur 3. Markedskoncentration blandt forsikringsmæglere

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet

I 2007 modtog det største forsikringsmæglerselskab ca. 36 pct. af branchens samlede provisioner og kundevederlag, jf. tabel 2. De tre største selskaber havde tilsammen en markedsandel på over 60 pct. Tilsvarende fremgår det af tabel 2, at halvdelen af selskaberne har en omsætning på provisioner og kundevederlag på mindre end 800.000 kr.

Tabel 2. Markedskoncentration på forsikringsmæglernes provisioner fra forsikringsselskaber og -mæglere samt kundevederlag

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	<i>procent</i>					
Største selskab	29,84%	31,60%	32,95%	35,47%	36,02%	35,78%
Top 3	58,98%	61,48%	60,85%	60,32%	60,96%	62,45%
Top 5	64,80%	68,40%	67,92%	67,72%	67,65%	70,18%
	<i>Mio. kr</i>					
50% fraktil	0,53	0,57	0,51	0,51	0,68	0,80
75% fraktil	1,72	1,49	1,39	1,46	2,01	2,34
90% fraktil	5,58	6,62	6,17	6,12	7,92	7,29
Max	238,78	282,94	295,91	313,23	345,37	370,04

Note: Markedskoncentrationen angiver forsikringsmæglernes modtagne provisioner og kundevederlag i forhold til forsikringsmæglerbranchen samlede provisioner og kundevederlag.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet